

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีคุณภาพ และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ โดยการหาประสิทธิภาพของ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ E_1/E_2 เปรียบเทียบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 31 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนบ้านหนองงูวันตีประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 20 คน และบุคลากรครูของโรงเรียนบ้านหนองงูวันตีประชาสรรค์ ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และ ครู จำนวน 49 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือการวิจัย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง และการจัดสนทนากลุ่ม ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง การวิพากษ์หลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน นักเรียนทดลองใช้หลักสูตรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านแก้งจิงแคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 15 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 2 ได้แก่ หลักสูตรรายวิชา

เพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้หลักสูตร ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้หลักสูตร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบ้านหนองกุงวันดีประชาสรรค์ จำนวน 20 คน โรงเรียนบ้านดอนกลอยหนองยาง จำนวน 15 คน และโรงเรียนบ้านเลิงใต้ จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น 52 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดลองใช้หลักสูตร ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test) และการทดสอบ t-test (Dependent Sample)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 18 ข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียน ควรให้นักเรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ กับชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.58$) สถานศึกษาควรมีหลักสูตรที่ดีและเหมาะสมสำหรับพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.56$) และควรมีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.61$) ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย
 1) หลักการของหลักสูตร 2) เป้าหมายของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 4) โครงสร้างหลักสูตร ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณและการใฝ่รู้ 5 ขั้นตอน เรียกว่า "Pedda Model" 5) การประเมินผลหลักสูตร
 6) การกำหนดวิธีการประเมินผลหลักสูตร และ 7) การบริหารจัดการหลักสูตร ผลการ
 ประเมินคุณภาพความเหมาะสมของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่าง
 มีวิจารณ์ญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
 (ค่าเฉลี่ย 4.66 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17)

3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร พบว่า

3.1 หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ
 และการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.34/ 81.59 แสดงว่า
 หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและการใฝ่รู้ มี
 ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 70/70 ที่ตั้งไว้

3.2 นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่าน
 อย่างมีวิจารณ์ญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ
 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่าน
 อย่างมีวิจารณ์ญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยคะแนนคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ หลังเรียน
 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อ
 เสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและการใฝ่รู้ ที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวม อยู่ในระดับ
 มากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

อภิปรายผล

การวิจัย การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณและการใฝ่รู้ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประเด็นน่าสนใจ นำมาอภิปราย
 ผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นต่อความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เป็นผลเนื่องมาจาก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ มีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งการพัฒนาให้นักเรียน ให้เกิดสมรรถนะ ดังกล่าวนั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพก่อน เมื่อนักเรียนมีความสามารถ และมีความเข้าใจในการอ่านแล้ว ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร สามารถนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน ไปพัฒนากระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา มีทักษะชีวิตที่ดี ตลอดจนมีการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านดี จะได้เปรียบที่จะก้าวไปสู่สังคมที่กว้างใหญ่ ทำให้ทราบแนวคิดและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้เท่าทันเหตุการณ์ ความเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมได้ดี ดังที่ สมุทฺร เชนฺเชาวนิช (2540 : 2) ได้ให้แนวคิดว่าการอ่านที่ดี เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในครั้งหลังของทศวรรษนี้ไม่มีทักษะ ที่จะสำคัญมากไปกว่าทักษะการอ่าน บางคนเชื่อว่า คนที่มีขีดความสามารถในการอ่านต่ำ อาจจะต้องพบกับความล้มเหลวในชีวิตการทำงาน หรือการศึกษาเล่าเรียนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และคนที่มีความสามารถในการอ่านสูง จะพบกับความสำเร็จและความก้าวหน้าในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ อุทุมพร ตรังคสมบัติ (2543 : 99) ได้เสนอแนะว่า ทักษะการอ่านนับเป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานด้านภาษาที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ จนมีคำกล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญ แต่ในภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางสังคม รวมทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยุคสังคมข่าวสาร เช่น ปัจจุบันนี้ อาจทำให้การถ่ายทอดความคิดด้วยวิธีการต่าง ๆ มีอุปสรรค และเกิดความบกพร่องได้มาก ดังนั้น เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 22) ประกอบกับข้อมูลจากรายงานการประเมินภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ มีปัญหาในเรื่องการอ่าน และการคิดของนักเรียน ผลการ

ประเมินการอ่านอยู่ในระดับต่ำ สาเหตุเพราะ กระบวนการเรียนการสอนของครู ยังเน้นการให้ความรู้แบบครูคอยป้อนให้นักเรียนท่องจำ มากกว่าการส่งเสริมให้นักเรียน ได้คิดอย่างมีเหตุผล รู้จักการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ปัญหา รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (กองวิจัยการศึกษา. 2541 ; พนม พงษ์ไพบูลย์. 2542 ; ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2543) อีกสาเหตุหนึ่ง คือ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนไม่ส่งเสริมให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติกรอ่าน ฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน เกี่ยวกับกระบวนการอ่าน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ รวมไปถึงรูปแบบ วิธีการและเทคนิค เกี่ยวกับการสอนหรือการพัฒนาการอ่าน การคิด ทำให้ครูขาดความมั่นใจ และประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากระบวนการอ่าน การคิดของนักเรียน (ทิสนา แคมมณี. 2546) และอีกสาเหตุหนึ่งที่ เป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวางก็คือ ปัญหาการอ่านของเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันอยู่ในภาวะวิกฤติ เด็กไทยไม่ชอบอ่านหนังสือ เด็กไทยอ่านหนังสือน้อยมาก เด็กไทยไม่รักการอ่าน เมื่อเทียบกับเด็กจากชาติอื่น ๆ จนกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน เพื่อ เป็นแนวทางดำเนินงานส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจัง ที่จะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย คือคนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีความเป็นพลเมือง และภูมิใจในความเป็นไทย โดยกำหนดจุดเน้นและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากเหตุผลและสภาพปัญหาเกี่ยวกับการอ่านของนักเรียนที่กล่าวมา จึงทำให้ ครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นต่อความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการของหลักสูตร 2) เป้าหมายของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างหลักสูตร ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ 5 ขั้นตอน เรียกว่า “Pedda Model” 5) การประเมินผลหลักสูตร 6) การกำหนดวิธีการประเมินผลหลักสูตร และ 7) การบริหารจัดการหลักสูตรที่เป็นเช่นนี้เป็นผลเนื่องมาจาก ผู้วิจัย ได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สารการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับรูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิเคราะห์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อศึกษารายละเอียดเนื้อหาวิชาที่สามารถ จะนำมาพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ ให้กับผู้เรียนได้ จากนั้นจึงคัดเลือกสาระหรือเนื้อหาที่จะใช้เป็นสื่อในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกหัด และพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยใช้สื่อ เอกสารที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ประเภท นิทานพื้นบ้าน ข่าว บทความ บทเพลง คำโฆษณา เรื่องสั้น บทร้อยกรอง ปกติกคดี พระบรมราโชวาท และวรรณกรรมร่วมสมัย เป็นต้น จากนั้นจึง กำหนดเป็นโครงสร้างของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน ทั้ง 7 องค์กรประกอบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิด องค์กรประกอบของหลักสูตร ที่ กรมวิชาการ (2545 จ : 12) และ วัฒนาพร ระวังบุกษ์ (2545 : 12) ได้เสนอแนะไว้

ผลการประเมินคุณภาพความเหมาะสมของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อ เสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน พบว่า มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เป็นผลเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและ พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ ของนักเรียน จากสภาพจริงที่ได้จากการศึกษา สภาพปัญหา ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการ จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และการใฝ่รู้ของนักเรียน ผลจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มของครูผู้สอน กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 14 คน จาก 14 โรงเรียน ซึ่งคณะครูที่ร่วมสนทนากลุ่ม ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางใน การปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมรายละเอียดของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น จากนั้นจึงนำ หลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ซึ่งแต่ละท่านล้วนแล้วแต่เป็น ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านหลักสูตรเป็นอย่างดี ทำการวิพากษ์หลักสูตร ซึ่งในทุก ขั้นตอนของการสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีการตรวจสอบ การปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ โดยตลอด จนได้หลักสูตรฉบับสมบูรณ์ ที่มีผลการประเมิน คุณภาพความเหมาะสมของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อนำไปใช้กับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพรรณ นาคเข็ม (2555 : 149-150) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตาม

จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของมาร์ซาโน พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร ผลการหาประสิทธิภาพของ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.34/81.59 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 70/70 ที่ตั้งไว้ นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนยังมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ ที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามซึ่งสามารถแยกอภิปรายผลในประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

ประเด็นแรก คือ ประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.73/81.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 70/70 ที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าองค์ประกอบของหลักสูตรด้าน โครงสร้างหลักสูตร ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ 5 ขั้นตอน ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น ที่เรียกว่า "Pedda Model" ซึ่งประกอบด้วย ขั้นที่ 1 P = Problems การเสนอปัญหา / กรณีตัวอย่าง ขั้นที่ 2 E = Explanation การอธิบาย วิเคราะห์ปัญหา ขั้นที่ 3 D = Decision Making การตัดสินใจ ทางเลือกในการปฏิบัติ ขั้นที่ 4 D = Discussion การอภิปราย ประเมินผลที่เกิดขึ้น และขั้นที่ 5 A = Application การนำไปใช้ การนำไปปฏิบัติ ซึ่งแต่ละขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นมีกิจกรรมที่หลากหลาย ที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้เป็นอย่างดี ซึ่งรูปแบบการสอนดังกล่าวสร้างขึ้นภายใต้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และในการจัดการเรียนการสอนอ่าน ครูผู้สอนมีการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียน กิจกรรม และเนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนอ่านมีความเหมาะสมกับเพศ วัย และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน จากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ

สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาภาภรณ์ อินเสมียน (2556 : 165-169) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า หลักสูตรบูรณาการมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.15/84.29 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และยังสอดคล้องกับ จิรพรรณ นาคแย้ม (2555 : 149-150) ได้วิจัยการพัฒนาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของมาร์ซาโน พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรมีค่าเท่ากับ 82.00/81.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

ประเด็นที่สอง คือ นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้มาจาก กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Pedda Model มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ บทอ่านมีความหลากหลาย เนื้อหาสาระสอดคล้องกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน ขั้นตอนการเรียนรู้สอดคล้องกับทฤษฎีที่ใช้ในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ และทฤษฎีเน้นการวิเคราะห์ข้อความ ซึ่งทั้งสองทฤษฎีมีความสัมพันธ์กัน คือ เมื่อรับข่าวสารแล้ว ก็จะวิเคราะห์คำยาก ทำความเข้าใจ เปรียบเทียบกับความรู้เดิม หาความสัมพันธ์ของข้อความ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ซึ่งเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนดังกล่าว จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติรัตน์ สมานพันธ์ (2549 : 67-69) ได้ศึกษา ผลของการใช้รูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ อาภาภรณ์ อินเสมียน (2556 : 165-169) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการคิดวิเคราะห์ มีความแตกต่างกัน โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และประเด็นสุดท้าย จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ ที่

พัฒนาขึ้น พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้มา จากกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ “Pedda Model” นั้น มีความน่าสนใจ การเรียนรู้ นักเรียนจะได้เรียนรู้เป็นกลุ่มร่วมกับเพื่อน ๆ ที่คละ ความสามารถกัน นักเรียนจะได้เรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เนื้อหาสาระที่นำมาให้อ่าน มีความหลากหลาย มีทั้งข่าว นิทาน บทความ บทเพลง คำโฆษณา ปกิณกสารคดี บทร้อยกรอง เรื่องสั้น พระบรมราโชวาท และวรรณกรรมร่วมสมัย ซึ่งเนื้อหาจะมีความเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน การวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย มีทั้งการประเมินชิ้นงาน และการทดสอบ ซึ่งจากเหตุผลต่าง ๆ ที่กล่าวมา ส่งผลให้นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาภรณ์ อินเสมียน (2556 : 165-169) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด และยังสอดคล้องกับ มณีวรรณ ฤทธิ์น้ำคำ (2556 : 233-234) ได้วิจัยการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหลักสูตรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน เป็นหลักสูตรที่มีความสำคัญต่อนักเรียนทุกคน ทั้งนี้เพราะทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้องค์ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นควรให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้จากหลักสูตรเพื่อให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าว

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรตระหนักถึงความสำคัญของคุณลักษณะของนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของนักเรียนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วย

1.3 ครูผู้สอนที่จะนำหลักสูตรนี้ไปใช้ ต้องเตรียมทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งได้แก่ หลักการ เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เรียกว่า “Pedda Model” การประเมินผล การกำหนดวิธีการประเมินผล และการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ครูผู้สอนที่จะนำหลักสูตรนี้ไปใช้ ต้องมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร เป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงออก เป็นผู้สร้างบรรยากาศเป็นกันเองและต้องไม่ยึดตัวเองเป็นสำคัญ

1.5 ครูผู้สอนที่จะนำหลักสูตรนี้ไปใช้ ต้องทำความเข้าใจแนวคิด หลักการ และกระบวนการดำเนินกิจกรรม วิธีการประเมินผล เพื่อให้การดำเนินการของหลักสูตรมีประสิทธิผลตามความต้องการ

1.6 ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ เป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริม พัฒนาให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคน

1.7 กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ใช้กิจกรรมที่หลากหลายเน้นการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดอย่างต่อเนื่อง

1.8 เนื้อหาที่จะให้นักเรียนอ่านในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระต้องเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีขอบข่ายเนื้อหาที่หลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ และ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

1.9 การวัดและประเมินผลในแต่ละแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องปรับปรุงเกณฑ์การประเมินให้มีความชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาสาระ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หากได้มีการส่งเสริมหรือพัฒนา จะช่วยให้นักเรียนสามารถนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ผลจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ “Pedda Model” เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ ไปใช้เป็นแนวทางการศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณต่อไป

2.3 การสังเกตพฤติกรรมการเรียนขณะร่วมฝึกกิจกรรม ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างมีเหตุผล ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้น ควรมีการวิจัยในคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เป็นการสร้างสังคมวิชาการ สามารถนำเทคนิคการเรียนรู้ “Pedda Model” ไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY